

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ**

16 березня 2017 року

м. Тернопіль

№ 09 - рк/к

*Про вжиття заходів щодо припинення
дій, які містять ознаки порушення
законодавства про захист економічної
конкуренції*

Адміністративна колегія Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання першого відділу досліджень і розслідувань від 22.02.2017 № 11 «Про виявлені ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції» встановила наступне.

В ході реалізації повноважень щодо здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції територіальним відділенням, на підставі статті 3, пункту 12 частини першої статті 17 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», проводилось дослідження ринку надання платних медичних послуг, зокрема, щодо проведення платних медичних оглядів та видачі необхідних замовнику довідок (сертифікатів), медичними закладами Тернопільської області.

В Монастириському районі Тернопільської області платні медичні послуги, зокрема, проведення платних медичних оглядів та видача необхідних заявнику довідок (сертифікатів), надаються комунальною установою Монастириської районної ради «Монастириським районним територіальним медичним об'єднанням» (надалі Монастириське РТМО, РТМО) (вул. Шевченка, 29, м. Монастириська Тернопільської обл., 48300, ідентифікаційний код 36338715).

Монастириська районна рада (надалі Районна рада) (вул. Шевченка, 19, м. Монастириська Тернопільської обл., 48300, ідентифікаційний код 04058216) включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (ЄДР), є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування.

Дата державної реєстрації – 21.05.1997, дата запису в ЄДР – 19.09.2006, номер запису – 1 635 120 0000 000200.

Основний вид діяльності за КВЕД:

84.11 Державне управління загального характеру.

Відповідно до частини 2 статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» обласні та районні ради є органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст, у межах повноважень, визначених Конституцією України, цим та іншими законами, а також повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами.

В територіальних межах Монастириського району Тернопільської області повноваження органів місцевого самоврядування здійснюються Районною радою.

Наказом керівника Монастириського РТМО від 15.03.2016 №31 «Про затвердження переліку та вартість платних послуг» затверджено перелік та вартість платних послуг, що надаються поліклінічним відділенням РТМО.

До переліку платних послуг, які надаються лікарнею, зокрема, входять:

- попередній/періодичний медичний огляд кандидатів у водії транспортних засобів для отримання права на керування транспортними засобами відповідних категорій;
- обов'язковий медичний огляд при прийнятті на роботу;
- попередній/періодичний медичний огляд осіб для отримання та носіння зброї громадянами;
- попередній/періодичний обов'язковий наркологічний медичний огляд осіб для отримання наркологічного сертифікату;
- попередній/періодичний обов'язковий психіатричний медичний огляд осіб для отримання психіатричного сертифікату та ін.

Даний перелік та вартість платних медичних послуг затверджено рішенням Районної ради від 25.03.2016 №65 «Про перелік та вартість платних медичних послуг, що надаються в МРТМО» (надалі Рішення №65).

Медичні огляди кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів та для отримання дозволу на право отримання та носіння зброї громадянами.

Згідно з статтею 45 Закону України «Про дорожній рух» медичний і періодичний огляд кандидатів у водії і водіїв транспортних засобів проводиться з метою визначення здатності кандидатів у водії і водіїв до безпечного керування транспортними засобами. Зазначений огляд включає: попередні, періодичні, щозмінні передрейсові і післярейсові огляди, а також позачергові огляди, зумовлені необхідністю.

Проведення медичних оглядів водіїв транспортних засобів регулюються, зокрема:

- наказом Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства внутрішніх справ України від 31.01.2013 №65/80, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22.02.2013 за №308/22840, яким затверджено «Положення про медичний огляд кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів» (надалі - Положення про медичний огляд), іншими нормативно-правовими актами.

Положенням про медичний огляд передбачено, що медичні огляди кандидатів у водії та водіїв транспортних засобів проводяться медичними комісіями, що створюються в закладах охорони здоров'я. До складу медичної комісії входять лікар-терапевт (голова комісії), лікар-невропатолог, лікар-отоларинголог, лікар-офтальмолог, лікар-хірург.

Відповідно до п.2.2. Положення про медичний огляд, попередній (періодичний) медичний огляд включає в себе: загальне обстеження спеціалістами медичної комісії, лабораторне і функціональне обстеження (загальний аналіз крові та сечі, аналіз крові на цукор, ЕКГ, обстеження гостроти й полів зору, обстеження вестибулярного апарату, визначення групи крові та резус-фактора (надалі - Лабораторні дослідження «Водій»)).

Згідно Розрахунку затрат №1 на послугу: «Проведення попереднього медичного огляду кандидатів у водії транспортних засобів для отримання права на керування транспортними засобами відповідних категорій» (станом на 01 квітня 2016 року), затрати робочого часу фельдшера-лаборанта для проведення Лабораторних досліджень «Водій» склали **60 хв.**

Проведення медичних оглядів для отримання дозволу на право отримання та носіння зброї громадянами регулюються, зокрема:

- наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.10.1999 №252 «Про затвердження Порядку видачі медичної довідки для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05.11.1999 за №768/4061 (надалі Порядок видачі медичної довідки).

Відповідно до п.5 Порядку видачі медичної довідки питання про видачу медичної довідки вирішується лікарсько-консультативною комісією, до складу якої входять голова комісії (лікар-терапевт), лікар-невропатолог, лікар-отоларинголог, лікар-офтальмолог. Перелік лабораторних та функціональних обстежень (надалі - Лабораторні дослідження «Зброя») включає в себе обов'язковий обсяг (загальний аналіз крові та сечі, аналіз крові на цукор, ЕКГ, обстеження гостроти й полів зору).

Згідно Розрахунку затрат №5 на послугу: «Проведення обов'язкового попереднього медичного огляду осіб для одержання дозволу на право отримання та носіння зброї громадянами» (станом на 01 квітня 2016 року), затрати робочого часу фельдшера-лаборанта для проведення Лабораторних досліджень «Зброя» склали **60 хв.**

Затрати робочого часу фельдшера-лаборанта для проведення Лабораторних досліджень «Зброя» і Лабораторних досліджень «Водій» складають по 60 хв., хоч у переліку Лабораторних досліджень «Зброя» законодавством не передбачено визначення групи крові та резус-фактора.

Отже, затрати робочого часу фельдшера-лаборанта для проведення лабораторних та функціональних обстежень при проведенні медичного огляду для отримання дозволу на право отримання та носіння зброї громадянами є завищеними, що ущемляє інтереси споживачів даної послуги, які змушені сплачувати за її отримання додаткові кошти.

Таким чином, вказані дії Монастирського РТМО містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які б були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Періодичні медичні огляди водіїв транспортних засобів

При проведенні періодичного медичного огляду водіїв транспортних засобів повторне визначення групи крові та резус-фактора є недоцільним.

Згідно Розрахунку витрат №2 (надалі - Розрахунок №2) на послугу: «Проведення періодичного медичного огляду водіїв транспортних засобів для підтвердження права на керування транспортними засобами відповідних категорій або отримання права на керування транспортним засобом іншої категорії» затрати робочого часу фельдшера-лаборанта складають **48 хв.**

Відповідно до «Технологічних карт щодо проведення послуг з охорони здоров'я для Монастирського районного територіального медичного об'єднання» (додатки 5.4, 5.7 до Методики вартості послуг з охорони здоров'я), наданих РТМО, час проведення аналізу щодо визначення групи крові складає 8 хв., а час проведення аналізу крові щодо визначення резус-фактора – 7 хв., що сумарно складає 15 хв.

Затрати робочого часу фельдшера-лаборанта для проведення Лабораторних досліджень «Водій» за винятком проведення аналізу щодо визначення групи крові та аналізу крові щодо визначення резус-фактора при проведенні періодичного медичного огляду водіїв транспортних засобів: **60 хв. – 15 хв. = 45 хв.**

Отже, затрати робочого часу фельдшера-лаборанта, які зазначені в Розрахунку №2 не відповідають Технологічним картам (додатки 5.4, 5.7 до Методики вартості послуг з охорони здоров'я), відтак, є завищеними, що ущемляє інтереси споживачів даної послуги, які змушені сплачувати за її отримання додаткові кошти.

Таким чином, вказані дії Монастирського РТМО містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку, що можуть призвести до ущемлення інтересів споживачів, які б були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Перелік платних медичних послуг, що надаються РТМО, а також їх вартість, затверджено Рішенням Районної ради №65, в якому, зокрема, зазначено: *«Розглянувши клопотання Монастириського РТМО від 15.03.2016 №05-13/201 про затвердження переліку та вартості медичних послуг, які надаються в МРТМО, відповідно до пунктів 19, 20 частини 1 статті 43, статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»,, Монастириська районна рада вирішила: Затвердити перелік та вартість платних медичних послуг, які надаються в комунальній установі Монастириської районної ради «Монастириське районне територіальне медичне об'єднання»».*

Пунктами 19, 20 частини 1 статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (надалі Закон) не передбачено затвердження вартості платних медичних послуг районними радами.

Повноваження районних і обласних рад визначено статтями 43, 44 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Затвердження тарифів на платні медичні послуги не відноситься до повноважень районних рад.

Дії Районної ради по затвердженню вартості медичних послуг, що надаються Монастириським РТМО, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50 та статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Враховуючи вищевикладене, на підставі статей 7, 12, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» (із змінами і доповненнями), статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія територіального відділення

РЕКОМЕНДУЄ:

Монастириській районній раді (вул. Шевченка, 19, м. Монастириська Тернопільської обл., 48300, ідентифікаційний код 04058216) вжити заходи щодо припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 7 статті 50 та статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді дій органу місцевого самоврядування, що полягають у легітимації порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом скасування рішення від 25.03.2016 №65 «Про перелік та вартість платних медичних послуг, що надаються в МРТМО».

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Про результати розгляду рекомендацій адміністративної колегії необхідно повідомити Тернопільське обласне територіальне відділення **в термін до 12 травня 2017 року.**

За умови виконання положень рекомендацій провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції розпочато не буде.

Члени колегії

Р.В.Лещишин, голова територіального відділення

Н.Є.Чорномаз, заступник голови територіального відділення

А.Г.Левченко, начальник першого відділу досліджень і розслідувань

Н.С.Біловус, начальник другого відділу досліджень і розслідувань